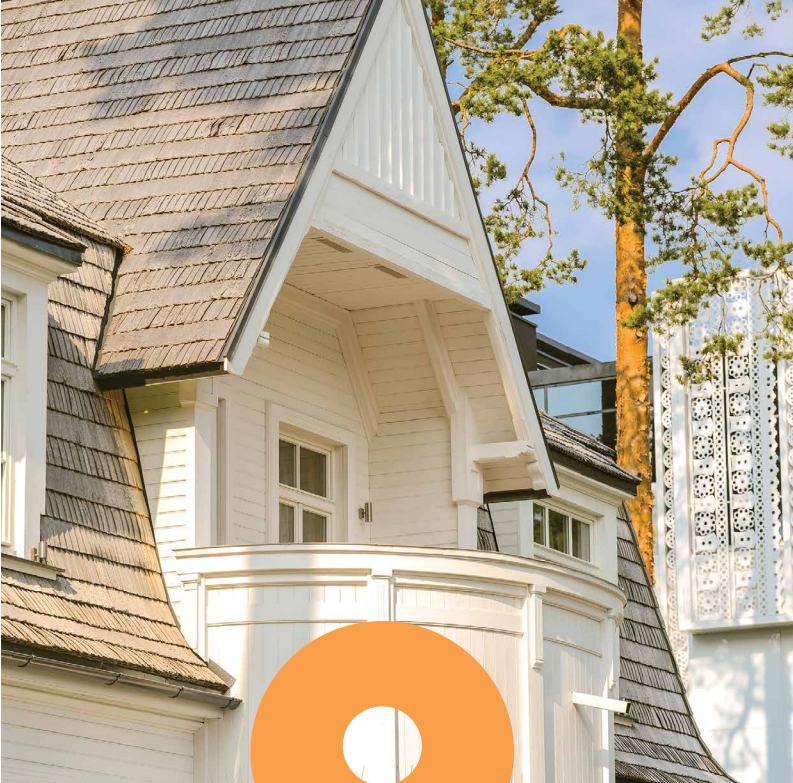

PASTAIGU MARŠRUTS BULDURI

Jūrmala

~5 km

asfalta ceļi

1–2 h

Senāk Buldurus sauca par Bilderliņiem (vācu: *Bilderingshof*, krievu: *Бильдерингсгоф*). Vietvārds “Bilderliņi” cēlies no Johana fon Bildringa vārda, kuram Livonijas ordeņa mestrs Valters fon Pletenbergs 1495. gadā nodeva lēnī šo apvidu un pārceltuvi, bet 1516. gadā – arī krogu ceļotāju izmitināšanai. 1655. gadā muiža pārdota Kurzemes hercogam, pēc Kurzemes hercogistes un Krievijas impērijas robežu koriģēšanas 1783. gadā, Bulduru muiža pievienota Krievijai piederošajai Vidzemei un bija valsts īpašums.

Ar 1851. gadu sākās zemesgabalu sadalīšana gar Bulduru (Lielo), Vidus un Meža prospektiem. Plānojums tika veidots regulārs ar savstarpēji perpendikulārām ielām un vienāda lieluma zemesgabaliem. Šķērsielas ieguva kārtas skaitli un līnijas vārdu. Šo vasarnīcu rajonu sāka saukt par Jaunbilderliņiem, bet teritoriju pie upes – par Vecbilderliņiem.

Īpašumi Bulduros, īpaši Jaunbulduros, pārsvarā piederēja bagātiem Rīgas vācu tautības iedzīvo-

tājiem, kas mīlēja klusumu un savrupību, izturējās noraidoši pret trokšņainām izklaidēm, tāpēc nereti vieta saukta par “vācu cietoksni”. Bulduros, kad 19. gs. beigās izvērsās vasarnīcu būvniecība, Rīgas ievērojamākās vācu ģimenes centās uzpirkt pēc iespējas vairāk zemes gabalu, lai nodrošinātu sev mierpilnu, komfortablu un tīkamu vasaras atpūtu savējo vidū.

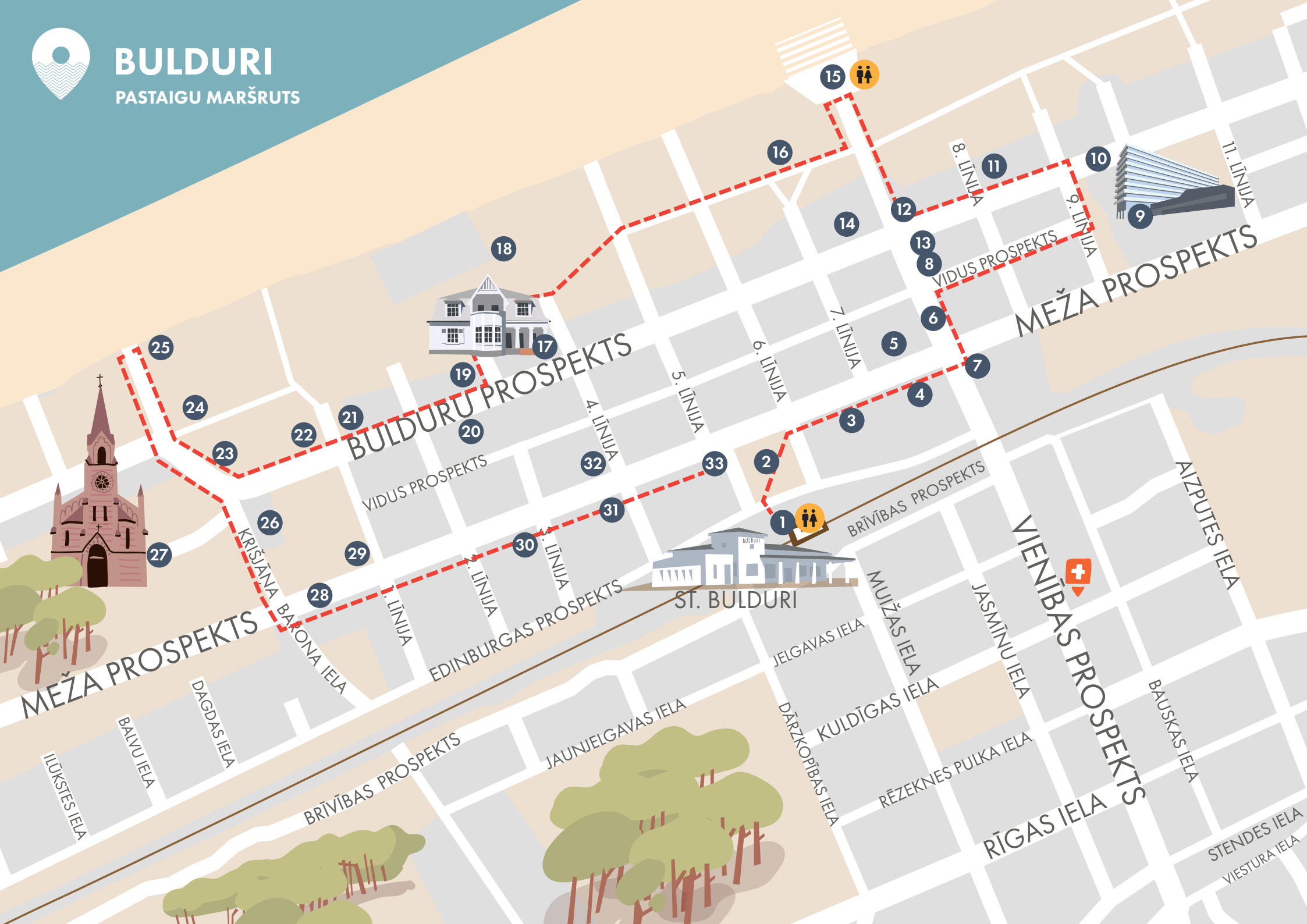
Sabiedriskās dzīves organizēšanā nozīmīga loma bija Bulduru peldu sabiedrībai, kas 20. gadsimta sākumā organizēja Marijas parka izkopšanu kāpu mežā, ielu apgaismošanu. 1887. gadā pie Bulduru peldu biedrības nodibināja baznīcas celšanas komisiju, kas ar ziedojumu palīdzību līdz 1889. gadam pēc arhitekta Hermana Hilbiga projekta uzcēla Bulduru baznīcu, ko dēvēja par “meža kapelu”.

1920. gada 2. martā Latvijas valdība Buldurus iekļāva jaunizveidotajā Rīgas Jūrmalas pilsētā. 1922. gadā Bilderliņus pārdēvēja par Bulduriem.

BULDURI

PASTAIGU MARŠRUTS

BULDURI

PASTAIGU MARŠRUTS

1

Dzelzceļa stacija “Bulduri”

Pēc dzelzceļa līnijas Rīga–Tukums atklāšanas 1877. gadā Bulduri bija pirmā pieturvieta Jūrmalas teritorijā. Līdz 1904. gadam šeit bija tikai viens sliežu ceļš un viens perons. 1947. gadā Otrā pasaules kara laikā nopostītās Bulduru koka stacijas ēkas vietā tika atklāta jauna, pēc arhitekta Voldemāra Ozoliņa projekta funkcionālisma stilā celta mūra ēka, un tā ir raksturīgs dzelzceļa staciju būvniecības tradīciju paraugs Latvijā 20. gadsimtā. Ēkas iekšējās joprojām jaušams tā laika kolorīts, ko īpaši akcentē stacijas bufete. 2015. gadā tika veikta stacijas ēkas un perona modernizācija.

2

Bulduru stacijas skvērs

19. gadsimta beigās zemesgabals bija apbūvēts. Apbūve zaudēta Pirmā pasaules kara laikā un pēc tam nav atjaunota. 2003. gadā skvērā tika novietota tēlnieka Paula Jaunzema veidotā granīta skulptūra “Debesis” (1990), kas pirms tam atradās dārzā pie Latvijas Kultūras fonda toreizējās mītnes Lielupē.

3

Meža prospekts 28

Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Dzīvojamā ēka-pansija būvēta 1903. gadā, un to raksturo asimetrisks, glezniecisks apjoms ar jumta izbūvēm, balkonu un lodžiju. Fasāžu apdarē izmantots bagātīgs kokgriezuma detaļu klāsts, ģeļepuķes, kā arī metāla dekorī.

4

Meža prospekts 32

Savulaik uz zemesgabala atradās 20. gadsimta sākumā celtā viesnīca “Standard”. Tā bija divstāvu koka ēka ar stūra torņiem un divstāvu verandu. Padomju laikā – atpūtas nama “Bulduri” korpusi. Ēka nodega 2005. gadā. Šobrīd vēsturiskā ēka ir atjaunota, tai uzcelta piebūve. Tagad te darbojas viesu nams.

5

Vidus prospekts 36, 38 (Latvijas Universitātes P. Stradiņa Medicīnas koledža), apskatāma no Meža prospekta puses

Kvartālā ir vairākas ēkas, celtas dažādos būvperiodos. Arhitektoniski izcilākā no

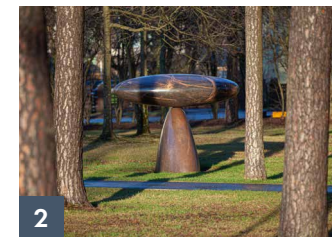
tām ir divstāvu koka konstrukciju pansijas tipa ēka ar bagātīgu kokgriezumu dekoru, un vislabāk tā apskatāma no Meža prospekta puses. 2008. gadā tika veikta ēkas rekonstrukcija ar fasāžu restaurāciju. Vidus prospektā atrodas arī divas trīsstāvu ķieģeļu ēkas, kas celtas 20. gadsimta 70. gados pansionāta “Bulduri” vajadzībām. Līdzās vēsturiskajai ēkai Meža prospektā 20. gadsimta 90. gados tika uzcelta ēka ar kafējnicu pirmajā stāvā. Ēkās atrodas Latvijas Universitātes P. Stradiņa Medicīnas koledža.

6

Vienības prospekts (agrāk – Meža iela, Marijas prospekts, Rēzeknes prospekts)

Latvijas brīvvalsts laikā šeit bija galvenais ceļš no Rīgas uz Jūrmalu, jo prospekta galā atradās pontonu tilts pāri Lielupei. Arī sabiedriskās iestādes galvenokārt koncentrējās Vienības prospektā, kur 1907. gadā tika atvērta pasta nodaļa, bet 1908. gadā ierīkoja tirgu.

Šobrīd šeit atrodas 2023. gadā atklātā Bulduru tirgus ēka. Paviljonā var iegādāties vietējos produktus, kā arī apmeklēt kafējnicas.

7

Vienības prospekts 9, veikalu ēka

20. gadsimta sākumā te atradās slavenā Vītola konditoreja, delikatešu un dzērienu veikali, tostarp slavenās akciju sabiedrības "Ch. Jürgenson–Otto Schwarz" vīnu veikala filiāle, vēlāk, 1959. gadā, šeit tika atvērts specializētais galantērijas un parfimērijas veikals bez letēm, kur pircējas pašas varēja apskatīt preces uz plauktiem. Arī tagad ēkas pirmajā stāvā ierīkoti veikali.

Zīmola "Ch. Jürgenson–Otto Schwarz" īpašnieki bija Kristiāns un Dora Jirgensoņi. 1887. gadā, kad abi bija aptuveni 20 gadus veci, viņi no provinces ieradās Rīgā un sāka kopīgu biznesu – kļuva par Rīgas dzelzceļa stacijas bufetes nomniekiem, galu galā kļūstot par iespaidīgas impērijas, t.sk. slavenā Otto Švarca restorāna Rīgā un Operas kafejnīcas, īpašniekiem. Vēlāk Kristiāns un Dora Jirgensoņi atvēra arī liķieru fabriku, vīna darītavu un vīna tirgotavas. Liķieru fabrikas apgrozījums auga gadu no gada, un 1930. gados tā ieņēma vadošo vietu savā nozarē. Akciju sabiedrība "Ch. Jürgenson – Otto Schwarz" ražoja daudzveidīgas liķieru šķirnes – pomeranci, ķimeli, pīlādzi, smalkākos liķierus –, kā arī importēja Kaukāza vīnus. Pēc Kristiāna Jirgensoņa nāves 1928. gadā viņa sieva paplašinā-

ja zīmola "Ch. Jürgenson–Otto Schwarz" impēriju. 1936. gadā, savā 70. dzimšanas dienā, Dora Jirgensone saņēma 4. šķiras Triju Zvaigžņu ordeni.

8

Vidus prospekts 51

Kādreiz šeit atradās maizes ceptuve, kuras nelielā ēkā 1949.–1963. gados tika iekārtots kinoteātris "Banga". Ēka cieta ugunsgrēkā un tika nojaukta 90. gados. Šobrīd šeit atrodas jaunceltne.

9

Bulduru prospekts 64/68, viesnīca "Lielupe by SemaraH"

Deviņstāvu ēka uzcelta 1982. gadā kā pansionāts "Lielupe" ar 600 vietām, sporta un rotaļu laukumiem. Pansionāts bija paredzēts ģimeņu atpūtai. Ēdnīcā bija pieejama gan diētiska ēdienkarte, gan īpaša ēdienkarte bērniem, ārstnieciskajā korpusā – zobārstniecība, fizioterapija, masāžas, kvarca lampas, skaistuma salons, baseins ar pirtīm. Bērnu izklaidei šeit piedāvāja teātra izrādes, spēļu automātus, pasaku lasīšanu vakaros, pieaugušo atpūtai – sarīkojumus, muzikālos vakarus, aerobikas nodarbības, iespēju izmantot bibliotēku un tenisa kortu,

spēlēt šahu. Pansionātā bija pieejami starptautisko telefonsakaru pakalpojumi. Tagad šeit ierīkota viesnīca "Lielupe by SemaraH". Pēc vērienīgas rekonstrukcijas viesnīcā pieejamas vairākas mūsdienīgas konferenču zāles, veselības un spa centrs, baseins, restorāns un komfortabli numuri.

10

Bulduru prospekts

Bulduru prospektu līdz 1935. gadam sauca par Lielo prospektu. Prospektam perpendikulārām šķērsielām ir līniju nosaukumi. Līnijas šobrīd palikušas tikai Bulduros un Lielupē, taču agrāk par līnijām dēvēja ielas arī citviet Jūrmalā. Bulduru rajona regulārais ielu plānojums ir daļa no valsts nozīmes pilsēt būvniecības pieminekļa.

11

Bulduru prospekts 41

Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Jūgendstila koka ēka ar īpaši izteiksmīgu stiklotu verandu un jumta stāva lodžiju celta 20. gadsimta sākumā. Ēka novietota ar atkāpi no ielas, dziļāk zemesgabalā; tās priekšā atradās dārzs. Kādreiz šeit bija viesu nams, šobrīd – dzīvojamā māja.

12

Bulduru prospekts 35

Padomju laikā šeit bija grāmatu veikals, mūsdienās – kafejnīca.

13

Bulduru prospekts 52

Līdz 20. gadsimta 90. gadiem šeit darbojās restorāns "Jūrmala", kafejnīca un kulinārijas veikals. Tagad šeit uzcelts jauns dzīvojamais komplekss ar restorānu pirmajā stāvā.

14

Bulduru prospekts 33

Atjaunota vēsturiskā ēka ir vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Oriģinālā ēka būvēta 20. gadsimta sākumā kā Bulduru viesnīca-kazino. Viesnīca šajā vietā atradās jau kopš 19. gadsimta beigām, taču vairākas reizes to nopostīja ugunsgrēki. Pēc 1911. gada ugunsgrēka tika uzbūvēta jauna, plašāka viesnīcas ēka un, piepērkot kļāt zemi, ierīkots koncertdārzs.

1920. gadā viesnīcā-kazino norisinājās Latvijas brīvvalsts laika sākumam nozīmīgā Bulduru konference jeb Baltijas jūras valstu starpvaldību konference ar Latvijas, Igau-

nijas, Lietuvas, Polijas un Somijas valdību delegāciju piedalīšanos. Konferencē tika pieņemts lēmums par Baltijas savienības izveidošanu, taču dažādu politisku norišu dēļ tas netika īstenots. Par godu šim notikumam pie nama izvietota piemiņas plāksne.

1922. gadā šeit tika atvērts Latvijā pirmais spēļu klubs-kazino. Spēlēt kazino bija ļauts ārzemniekiem un Latvijas pilsoņiem, kuru gada ienākumi bija vismaz 12 tūkstoši latu. Pēc dažiem gadiem politisko nesaskaņu un sabiedrības spiediena dēļ kazino slēdza, neskatoties uz iespaidīgiem ienākumiem Rīgas Jūrmalas pilsētas budžetā no kazino darbības.

Padomju laikā ēku apsaimniekoja sanatorija "Bulduri", kas 1960. gados bija viena no plašākajām Jūrmalā un bija apbalvota kā labākā dziednīca Latvijā. Sanatorijas vairākos korpusos ar 500 vietām ārstēja galvenokārt sirds un asinsvadu slimības. Sanatorijas korpusā darbojās zinātniski pētnieciskā laboratorija, kas medicīnas zinātnu doktora Fomas Portnova vadībā pētīja piejūras klimata un gaisa jonizācijas iedarbību uz cilvēka veselību.

2006. gadā, pēc vairākkārtējiem ugunsgrēkiem sākot no 1992. gada, bija atjau-

nota neliela vēsturiskās ēkas daļa, pārējā zemesgabalā uzceltas vairākas jaunbūves. Šobrīd ēku kompleksā ir kafejnīcas, biroji, dzīvokļi.

2018. gadā ēkas pirmajā stāvā tika atvērta sinagoga "Beit Israel".

19. gadsimta beigās apmesties šeit drīkstēja tikai dažas ebreju kategorijas: Lielās ģildes tirgotāju ģimenes, goda pilsoņa statusa īpašnieki, Slokas miesta pastāvīgie iedzīvotāji. Šādas segregācijas dēļ ebreju nebija daudz, līdz ar to ģimenes parasti pulcējās kopā un sestdienās organizēja lūgšanos pie kāda mājās. 1906. gadā, pateicoties kurpnieka Mordehaja Ležika aktivitātei, kuram bija tiesības apmesties Bilderingshofā, tagadējā Saldus ielā tika uzbūvēta sinagoga. Latvijas Republikas izveidošana, aizlieguma ebrejiem apmesties uz dzīvi konkrētās vietās atcelšana veicināja ebreju skaita palielināšanos Bulduros. 30. gados sinagogu apmeklēja tik daudz cilvēku, ka tā jau kļuva par šauru, līdz ar to 1938. gadā tika uzbūvēta jauna, lielāka sinagoga. Taču Bulduru sinagogu gaidīja traģisks liktenis – 1941. gadā, sākoties ebreju tautas genocīdam, ēka tika nodedzināta. Tie Jūrmalas ebreji, kas nespēja aizbēgt, tika ieslodzīti Rīgas geto.

15

Vienības prospekts – izeja uz pludmali

Vēsturiski Vienības prospekts bija nozīmīgs pastaigas posms no Bulduru prospekta līdz jūrai. 20.gadsimta sākumā te tika ierīkota peldu iestāde, mazliet tālāk – “Friča Flugina siltu vannu iestāde”. Vannu iestādes ar siltu jūras ūdeni bija iecienītas, jo tās ļāva baudīt jūras peldi visa gada garumā.

1965.gadā blakus izejai pie jūras kāpās bija uzcelts legendārais restorāns “Jūras pērle”, kas pēc vairākiem ugunsgrēkiem pilnībā tika nojaukts 2001.gadā.

Restorāna “Jūras pērles” ēkas arhitektūra bija neparasta un apbrīnojama – iespaidīgais skats uz jūru, kas atklājās gan no jumta terases, gan telpām ēkas konsolē, radīja ilūziju, ka atrodies uz kruīza kuģa klāja. Sākotnēji bija plānots ka restorāna nosaukums būs “Bulta”. Ēkas arhitekts bija Josifs Goldenbergs (1907-1984), kura projektētās celtnes ir ievērojami padomju laika modernisma paraugi.

“Jūras pērle” bija vesels komplekss ar 540 vietām: ziemas kafējnīca pirmajā stāvā, restorāns otrajā stāvā un kafējnīca-solārijs uz trešā stāva jumta terases. Restorāns bija slavens ar profesionālu variētē programmu,

kā arī plašu kokteiļu karti, mirgojošu stikla grīdu, izaicinošiem šoviem, bagātīgu muzikālo programmu un prasmīgiem viesmīļiem. “Jūras pērles” ēdienkartes izstrādē piedalījās Latvijas labākie šefpavāri, un tā tika apstiprināta īpašā kulinārijas vērtēšanas sēdē. Viesmīļi tika rūpīgi skoloti - teātra un baleta horeogrāfi apmācīja tiem pareizu gaitu, artistiskumu un apkalpošanas manieres. Tolaik restorānos mūziku spēlēja profesionāli mūziķi un cilvēki nāca speciāli klausīties estrādes mūziku.

Uz vakara programmu restorānā tikt bija grūti, to bieži apmeklēja sabiedrībā zināmi cilvēki, turīga publika, ārzemnieki un augsta ranga delegācijas, kas viesojās Jūrmalas pilsētā. Ja oficiālie viesi nevarēja apmeklēt vakara šova programmu, to rādīja pa dienu viņiem ērtā laikā.

Josifs Goldenbergs Jūrmalā projektējis arī izeju uz jūru Turaidas ielas galā pie Dzintara koncertzāles (1955), kafējnīcas “Kaija” stikla paviljonu Dzintaru pludmalē (1960) un universālveikalu “Majori” Jomas ielā (1968). Pazīstamākie objekti Rīgā, kuru projektēšanā piedalījies J. Goldenbergs, ir universālveikals “Bērnu pasaule” (1964), tirdzniecības uzņēmuma “Sakta” veikala zāle (1964), “Piena restorāns” Kronvalda parkā (1971).

2022.gadā šeit uzstādīts vides objekts “Baltijas straume” (autors kaspars Līdums), kas ir veltījums Baltijas valstu vienotībai.

16

7. līnija, bijušais “Marijas parks”

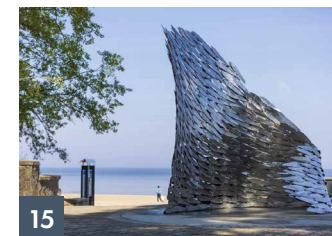
19. gadsimta beigās uz Bulduru muižas zemes tika ierīkoti divi meža parki – Marijas (kāpās tagadējo Dzintaru un Bulduru rajonā) un Edinburgas (starp tagadējiem Dzintaru un Edinburgas prospektiem). Šobrīd vēsturiskā Marijas parka (pēc 1920. gada – Bulduru parks) teritorijā starp 2. un 5. līniju ir izveidots pastaigu skvērs, atjaunots veloceliņš un pastaigu celiņš, 7. līnijā kāpās var ieraudzīt vēsturisku lapeni – rotundu.

17

Bulduru prospekts 17

Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Ēka būvēta 20. gadsimta sākumā kā dzīvojamais nams un aptieka. 20.–30. gados aptiekas īpašnieks bija Dāvids Garbers. Pirms 100 gadiem pirmajā stāvā atradās aptieka, kurā tika gatavotas un tirgotas zāles un drogas, bet pats aptiekārs dzīvoja otrajā stāvā.

Padomju laikā te darbojās “Aptieka Nr.41”. Aptiekas ēka ir rūpīgi atjaunota.

15

16

17

18

3. līnija, bijušais “Marijas parks” kāpās

Pludmalē 3. līnijas galā padomju laikā darbojās klimatterapijas paviljons, kur atpūtnieku rīcībā bija procedūru kabineti, jūras ūdens dušas, masāžas nodaļa un āra saulšanās laukumi. Tagad šajā vietā uzcelta liela savrupmāja.

19

Bulduru prospekts 13

Divstāvu koka celtne ar vasaras pansijām raksturīgu izvērstu apjomu kompozīciju. Torņveida izbūve, verandas, lodžija, rizalīts virknējas asimetriski, papildinot cits citu. Kokgriezuma detaļas atspoguļo tradicionālus historisma paraugus. Padomju laikā šeit darbojās atpūtas nams “Rīga”.

20

Bulduru prospekts 16, “Villa Marta”

Padomju laikā šeit atradās vairākas reizes pārbūvēta sanitāri epidemioloģiskā stacija. Šobrīd ēka ir pārveidota par greznu savrupmāju “Villa Marta”. Līdzās villai pēc arhitekta Meinharda fon Gerkāna projekta

uzbūvētas vairākas modernas ēkas, kurās ierīkots privāts viesu nams, koncertzāle, tenisa halle. Kompleksa “Villa Marta” ēku apdarē izmantoti dažādi materiāli – matēts ķirškok, Šveices bumbierkoks, Sibīrijas lapegle.

Teritorijā var redzēt 20. gadsimta sākuma arhitektūras pieminekli – divstāvu planku guļbūvi ar neparasti izteiksmīgu kompozīciju. Ailu pusaploces, pilastri, dzegas un rotājumi rada neorenesanses arhitektūras iespaidu. Līdzās daudzveidīgiem kokgriezumiem fasādes rotā čuguna lējuma mākslas detaļas.

21

Bulduru prospekts 7

20. gadsimta 20. gadu vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis, dzīvojamā māja. Kādreiz mājā ar šo adresi dzīvoja ievērojams ebreju izcelsmes komersants, rūpnieks un filantrops Ābrams Soboļevičs.

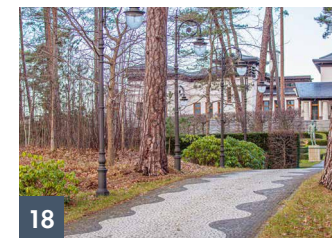
Soboļeviču dzimta bija viena no bagātākajām dzimtām Rīgā - 20. gadu beigās piederēja “Tanheizera” alus darītava, gumijas fabrika “Kontinents” un citi uzņēmumi. Ābramam Soboļevičam piederēja uzņēmumi Latvijā, Lietuvā un Polijā. Pēc viņa iniciatīvas un par viņa līdzekļiem Rīgas pilsētas Maskavas priekšpilsētā 1929. gadā bija

uzbūvēta ēka Ebreju ginekoloģiskajai klīnikai un dzemdību namam “Linas Hacedek”. 1931. gadā par īpašiem nopelniem Ābrams Soboļevičs tika apbalvots ar Triju zvaigžņu ordeni. Klīnika darbojās līdz 1940. gadam, vēlāk tur tika iekārtota slimnīca un poliklīnika.

Rīgas Gumijas manufaktūras akciju sabiedrību „Kontinents” Ābrams Soboļevičs izveidoja 1923. gadā uz 1846. gadā dibinātās fabrikas „Mündel” bāzes Āgenskalnā. Fabrika ražoja galvenokārt gumijas apavus, kalošas. 1928. gadā fabrikā jau strādāja 1200 strādnieki. Ražojumus eksportēja uz daudzām valstīm. 1938. gadā to pārņēma akciju sabiedrība “Meteors”. Kā valsts uzņēmums rūpnīca ar tādu pašu nosaukumu turpināja ražot gumijas apavus arī pēc Otrā pasaules kara, bet 1963. gadā kļuva par gumijas izstrādājumu firmas “Sarkanais kvadrāts” 1. filiāli. Mūsdienās rūpnīca vairs nedarbojas.

22

Bulduru prospekts 5a ir vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis, celts 19. gadsimta beigās.

18

20

21

BULDURI

PASTAIGU MARŠRUTS

23

Bulduru prospekts 1

Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Koka dzīvojamā ēka būvēta 1903. gadā; tai ir ļoti izteiksmīgs un daudzveidīgs siluets un kokgriezuma detaļas. Ēku rotā stūra tornis, mezonīns ar aizstiklotu lodžiju, dārza veranda, jumtgalu ģēvelpuķes un citas detaļas.

24

Bulduru prospekta, Kr. Barona ielas un Dzintaru prospekta krustojums (Otrā pasaules kara Sarkanās armijas karavīru kapsēta)

Kapavieta iekārtošana tika pabeigta 1960. gadu sākumā, kad veica pēdējo pārapbedīšanu un labiekārtošanas darbus. Pašreizējais kapu ansamblis tapis 10 gadu garumā un atklāts 1978. gadā; tā autori ir tēlnieks J. Karlovs un arhitekti L. Alksnis un A. Voļatovskis. Kapsētā apbedīti 96 Otrajā pasaules karā kritušie un hospitāli mirušie (arī pēc 1945. gada) padomju armijas karavīri.

25

Kr. Barona iela 1

Padomju laikā šeit bija viesnīca "Avoti". 2006. gadā tās vietā uzbūvēta dzīvojamā māja. Interjera autori saņēma nekustamo īpašumu industrijas prestižā konkursa "European Property Awards" balvu nominācijā "Labākais privātās rezidences interjera dizains Eiropā" 2013./2014. gadā.

26

Bulduru prospekts 4/8, Sanatorija "Belorusija"

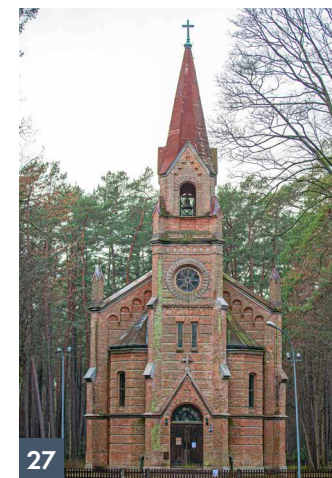
Ēka būvēta 1976. gadā kā Baltkrievijas PSR Veselības ministrijas sanatorija "Belorusija". Šī padomju laika celtnē joprojām ir labi uzturēta, regulāri veicot renovācijas darbus gan istabās, gan ārstnieciskajā kompleksā. Šeit pieejams minerālūdens baseins, tiek piedāvātas dažādas ārstnieciskās programmas, īpaši domāts par bērnu atveseļošanu.

27

Kr. Barona iela 6, Bulduru evaņģēliski luteriskā baznīca

Pieaugot iedzīvotāju un kūrorta viesu skaitam Bulduros, parādījās nepieciešamība pēc lūgšanas nama ierīkošanas. Baznīcu pēc arhitekta Hermana Hilbiga projekta par ziedojumiem sāka būvēt 1888. gadā un iesvētīja 1889. gadā. No sarkaniem ķieģeļiem būvētā baznīca savulaik bija pazīstama kā *Waldkapelle* (Meža kapela). Dievkalpojumi šeit notika vācu un latviešu un igauņu valodās. 1890. gadā baznīcā uzstādīja K. Valkera firmas ērģeles. 1930. gadā pateicoties Kristapa Morberga testamentā Bulduru baznīcai novēlētajiem 2000 latiem, draudze ķērās pie nepieciešamajiem remontdarbiem: salaboja baznīcas jumtu, likvidējot kara atstātās pēdas – šrapneļu caurumus -, ierīkoja elektrību un apkuri, lai dievkalpojumus varētu noturēt arī ziemā.

Pēc Otrā pasaules kara ēkā bija izvietota LPSR Centrālā Valsts kinofotofonodokumentu arhīva kinodokumentu nodaļa, kuras vajadzībām tika kardināli izmainīts baznīcas interjers. 90. gadu beigās ēka tika atdota atpakaļ draudzei, un tagad te atkal notiek dievkalpojumi.

28

Meža prospekts

Prospekta nosaukums palicis nemainīgs visos laikos, atskaitot Pirmo pasaules karu, kad tas uz laiku tika pārdēvēts par Ludendorfa prospektu.

29

Meža prospekts 5

Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Dzīvojamā ēka celta 20. gadsimta sākumā historisma arhitektūras neokrievu stilā. Plašo mezonīnu rotā bagātīgs kokgriezuma dekors. Jumtgale akcentēta ar krievu nacionālajai ornamentikai raksturīgo kokošņika tipa dekoru ar dvieļa gala motīvu lejasdaļā, kas īpaši labi apskatāms no 1. līnijas puses.

30

Meža prospekts 19

Savulaik pašreizējās ēkas vietā atradās AS "Gust. Kuncendorf alus darītava" noliktava. 1796. gadā tirgotājs Gustavs Kuncendorfs atvēra Rīgā alus brūzi. 1873. gadā Lēģera ielā (tagad Matīsa ielā 8) uzcēla jaunus alus darītavas korpusus, savukārt uzņēmuma noliktavas tika ierīkotas ne vien Rīgā, Jūrmalā un Liepājā, bet arī Kijevā, Pēter-

burgā, Tallinā, Tartu. 1928. gadā akciju sabiedrība "Gust. Kuncendorf alus darītava" iestājās lielāko Latvijas alus darītāju kartelī. 1945. gadā, pēc Otrā pasaules kara, uzņēmuma ēkās ražošanu sāka vīna un liķieru rūpnīca, kas vēlāk tika pārdēvēta par augļu un ogu vīna un bezalkoholisko dzērienu rūpnīcu "Veldze". Latvijas PSR laikā rūpnīcā tika ražoti visi populārākie bezalkoholiskie dzērieni un limonādes. Pirms 1980. gada olimpiskajām spēlēm, kas notika Maskavā, rūpnīca "Veldze" kļuva par vienu no pirmajām "Pepsi" ražotājām PSRS. Pēc valsts neatkarības atjaunošanas dibinātā valsts akciju sabiedrība "Dzērienu rūpnīca "Veldze"" 1994. gadā tika nodota privatizācijai, bet 2006. gadā akciju sabiedrība "Veldze" tika likvidēta.

31

Meža prospekts 14

Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Ēka celta 20. gadsimta sākumā. Divstāvu koka būve ar asimetrisku apjomu. Lodžijas kokgriezumu apdari ietekmējis nacionālais romantisms. Ēkas stūros ir krusta pakšu imitācijas, balkonam – kokgriezuma balustrāde. Reti sastopama jūgendstila perioda ēka ar tik izteismīgu tautas celtniecības iezīmju stilizāciju.

32

Meža prospekts 18

Uz zemesgabala atrodas vairākas ēkas – 20. gadsimta sākuma vietējās un valsts nozīmes arhitektūras pieminekļi. Padomju laikā šeit atradās sanatorija "Cīņa". Kopumā sanatorijas korpusos bija vietas 500 pacientiem, kas šeit ārstēja sirds un asinsvadu slimības, izmantojot klimatterapijas, balneoterapijas un dūņu dziedniecības metodes. Vēlāk – kūrortviesnīcas "Viktorija-91" korpusi. Šobrīd ēkas ir privātpašumā.

33

Meža prospekts 22a

Ēka celta 19. gadsimtā historisma arhitektūras neokrievu stilā kā krievu tirgotāja vasaarnīca. Fasāžu apdarē izmantoti krievu arhitektūras tradīcijām raksturīgi kokgriezuma dekori. Blakus esošā stūra ēka jau sākotnēji atradās ļoti izdevīgā vietā – pa ceļam no pludmales uz Bulduru staciju – tāpēc tās pirmajā stāvā vēsturiski bija tirgotāja Širajeva veikals, vēlāk – citas tirgotavas un kafejnīcas.

